

*Jyrki Korpua ja Ilmari Leppihalme***Värisuora**

Avainta toimitamme vuonna 2012 me – allekirjoittaneet Jyrki Korpua ja Ilmari Leppihalme. Toimipaikkamme on Oulun yliopiston kirjallisuuden oppiaine.

Avain 1/2012 on artikkelivetoinen. Viisi mielenkiintoista, aiheiltaan vaihtelevaa, mutta yhtä lailla uutta esittävää ja ajankohtaista artikkelia muodostavat suoran, joka kuvastaa kirjallisuudentutkimuksen kentän ja sen tutkimuskohteiden monimuotoista kirjoa.

Anna Hollsten käsittelee Pekka Kejosen 1960- ja 1970-luvun tuotantoa ajan medioituvan kulttuurin kontekstissa pohtien, millä käsitteillä kirjailijan tuotannon ja hänen julkisen roolinsa usein problemaattista suhdetta tulisi kuvata. Hollsten esittää vastaukseksi Jon Helt Haarderin performatiivista biografismia. Käsite on kehitetty nykypäivän mediajulkisuuden analyysiin, mutta avaa hyvin myös Kejosen monimielistä kirjailijan roolia, ”kejostelua”, 1960-luvulta alkaen.

Ville Sassi tarkastelee kriittisesti perioditermiä ”pahan koulukunta”, joka on juurtunut kuvaamaan 1980-luvun kotimaisen romaanin tiettyjä painotuksia. Tulkitsemalla kirjallisuuden kenttää sosiaalisen toiminnan teorian näkökulmasta Sassi pyrkii vastaamaan kysymyksiin, miksi pahan tematiikka oikein nousi kirjallisuuskeskusteluun, ja miten se institutionalisoitui ”pahan koulukunnaksi”.

Heta Marttinen tutkii epäkerrottua henkilökuvien ja tematiikan rakentajana Elina Hirvosen esikoisromaanissa Että hän muistaisi saman. Marttisen mukaan epäkerrottu syventää teoksessa henkilökuvausta paljastamalla henkilöiden syvimpiä toiveita, haluja ja odotuksia.

Marjaana Svala käsittelee kognitiivista metaforaa ”Elämä on kertomus” sekä siihen liittyvää metaforaa ”Elämä on matka” Torgny Lindgrenin romaaneissa Hummelhonung ja Pölsan. Svala osoittaa, miten romaaneissa metafaktiiviset ja eksistentiaaliset kysymyksenasettelut kietoutuvat toisiinsa kyseisten metaforien kautta.

Hannasofia Hardwick analysoi elokuvien kielellistämistä Manuel Puigin romaanissa Hämähäkkinaisen suudelma käyttäen avainkäsitteenään ekfrasista, visuaalisen esityksen sanallista esitystä. Hardwick nostaa esiin yhtenevyyden teoksen tematiikan ja ekfrasikseen liitettyjen piirteiden välillä, sekä pohtii sitä, missä määrin sukupuolten vastakkainasettelu on nähtävissä elokuvien sanallistamisessa ja teoksessa käsiteltävässä homoseksuaalisuuden problematiikassa.

Seuraavan Avaimen 2/2012 teemana on ”Kirjallisuus ja raha”. Teemanumerossa tarkastellaan, miten markkinaliberalistisen murroksen jälkeinen tila representoituu ja miten sitä tematisoidaan nykykirjallisuudessa.